

Hyvät peruskuulokkeet 100-150 euroa

Nyt vain
5,90

4/2009

8,5

Hifi-maailma

ÄÄNEN JA KUVAN ERIKOISLEHTI

MP3-pakkaukset vertailutestissä

**Riittääkö
hifiharrastajalle
pakattu
ääni?**

**Parasääniset
MP3-soittimet**

Kaiutinrakennussarjat vertailussa

**Neljä hyvää vaihtoehtoa
kesäaskarteluun**

Luxman-vahvistimet, Rega RS1 ja Marten Form -kaiuttimet

TEKSTI JA KUVAT: JAAKKO ERÄPUU

TL-Audion uusi aluevaltaus. SoundLab Majestic 845 jakaa tilaa, mutta ei juuri mielipiteitä. Vakuuttavasti soi.

Raskaan hifin reviirillä

Sillä korvalla -maakuntakierros Hämeessä lähtee Tampereen High End -tapahtumasta, josta se etenee kivijalkamyymälän ja Hifitohtorin vastaanoton kautta jättikokoisten ESL-paneelien tuntumaan. Raskasta kalustoa riittää, eikä hintalapuista puutu nollia. Hypätkää kyytiin.

Maasturiksi naamioitunut traktori kuljetti maalaisisäntä/kultakorvaa kolmostietä pitkin pohjoiseen. Kun edessä aukesi Tampereeksi nimetty maisema, oli syytä koukata oikean kautta vasemmalle, kohti Hatanpään kartanoa, missä Hifihuoneen voimakaksikko Niemi & Nikkilä isännöi high end -kattausten ja kolkohkon akustiikan täyttämää taloa. Jo kolmatta kertaa.

Kartanon kahteen kerrokseen oli pystytetty puolisen tusinaa settiä, joiden käskyttäjät olivat alan harrastajille tutuiksi käyneitä naamoja. Molemmat Hifi Gurut, Santtu, Heinonsalo, Heikkisjouni ja Hifihuoneen parivaljakko....sekä

Gradienttia toimitusjohtava Topi Lintukangas, joka oli tuonut taloon mieltietytensä Laurat. Niitä ajeltiin keskiraskaalla McIntosh-kalustolla, jollainen löytyi myös Tannoy Glenairien taustalta huoneesta, jossa kaukosäädin oli Mäkkärien maahantuoja-Jounin kätösessä.

Se raskain McSetti uusine MC500 -soittimien, C2300 -etusineen ja MC501 -monopääteineen sijaitsi kuitenkin salissa, jossa äänessä olivat ensivisiittinsä maassa tehneet Marten Coltranet, kisojen kallein kaiutinpari, jonka omistajaksi ryhtyvä ei taida saada senttiäkään takaisin ladottuaan tiskiä 50 tuhatlappusta. Tinkaustaitoinenkaan.

SoundLabin komentokeskus. Säädoillä soundi mieleiseksi.

Selkeän puhtaasti soineiden Coltraneiden vierustalta löytyi myös minimessujen maineikkain – ja ainoa – vieraileva ulkomainen tähti. Itse Leif Mårten Olofsson oli tullut demoamaan suunnittelemaansa kovapuhujia. Kuin myös myöntämään haastatteluja paikallisille audiojulkaisuille. Molemmat näistä myös tarttuivat tarjottuun tilaisuuteen.

Hifi Guru esitteli huoneessaan sekä vanhaa tuttua, Magnepanin 1.6-paneelia että aivan uunituoetta Acapella 5th Avenueta, joka ei olekaan ihan tavallinen tapaus. Se kun kajauttaa antinsa ulos siron pilarimaisen olemuksensa molemmista päistä. Kaiuttimen alaosassa on

Tannoy 15-tuumainen koaksiaali toimii isältä pojalle, vuosikymmenestä toiseen.

näet kapeahko rako, jonka uumenissa sijaitsee samanmoinen 8-tuumainen koaksiaalelementti kuin tolpan katollakin.

Jännä konsepti, joka osoitti toimivuutensa myös käytännön tasolla. Mieskuoron päätöksellä tulkitsema Finlandia-hymni soi isossa tilassa aineettoman avarasti, mutta ei kuitenkaan vailla jäsenyneyisyyttä. Ja mikä oli soidessa, kun signaalilähteen virkaa toimitti Burmesterin cd-soitinten uusi päältä ladattava lippulaiva 069, hihnavetoisella koneistolla ja järeällä ulkoisella virtalähteellä varustettuna.

Rae Santtu oli liikkeellä tutuin eväin: oma-peräisin musiikkivalinnoin ja Ensemble-laitteistoin. Vinyylin kynnostä huolehti Oraclen vitonen, SME IV -varrella ja Benz Micro Ruby 3:lla höystettynä. Noilla oli hyvä pudotella kuuntelijoiden alaleukoja muun muassa Jonas Hellborgin ja ortodoksisen mieskuorolaulun voimalla, vaikka akustiikka löikin leimansa setin sointiin.

AH-Hifysystems sin hallinnassa olevassa tilassa soiva musiikki ei jättänyt erityistä muistijälkeä journalistin tajuntaan, mutta oli toki myönnettävä, että System Audion Explore-rista/Rangereista lähti tanakasti bassoa. Jopa siinä määrin, että joutui kurkkimaan huoneen nurkkiin sulkeakseen pois subbarin läsnäolon. Ja vinyylihan se pyöri Antinkin arsenaalissa. Asialla olivat Pro-Ject X-Tension, Ortofon -varsi ja vdH The Frog -rasia. Vai oliko se aski sittenkin Ortofon Kontrapunkt. En menisi vannomaan. Elektroniikka näytti olevan Primaren tuotelinjalta peräisin.

Kartanon alakerran perimmäisessä nurkassa vietettiin high endin ja studiotekniikan yhteistä juhlaa. Kyllä vaan. Olvilandian G-miehet olivat roudanneet paikalle kunnioitettavan kokoiset Genelec 1039B -monitorit, joita ajeltiin Lindemanin soittimella ja etusella. Ja kyllä lähti! Eikä soundi ollut huono. Pikemminkin päinvastoin. Aktiivinen säädeltävyys selätti paljaiden seini-

Kattaus kotoisin kanaalin molemmilta puolilta. Laatuhiifiä High End Studio Tampereen tapaan. Avid, Lavardin ja Lecontoure.

Vihdoinkin Suomessa: legendaarinen Conrad-Johnson. LevysoitinesiaSTE TEA2 ja etuvahvistin C75.

en epätoivottavan akustisen vaikutuksen muiden tilojen passiivista epätoivoa etevämmin. Pisteet lisälmeen 1-0.

Avoimia ovia

Perinteiseen tapaan, messutapahtuman varjossa auottiin ovia myös toisaalla. Tampereen ydinkeskustassa ukset olivat levällään High End Studion myymälässä, jota vetää ei niinkään toinen torvensoittaja Mitro Koskiluoma, alan mies jo kolmannessa polvessa. Hänen vaarinsa, 90 v, kun taitaa olla tämän maan varttunein muusikko/hifiharrastaja, eikä hyvä ääni Mitron isällekin aivan vierasta ole.

Pojanpoika oli tällä kertaa siirtänyt maahan tuomansa Ocellia-kaluston syrjään, mutta ei silti hylännyt ranskalaista hifiä. Äänessä olivat nimittäin Hifimaailman edellisessä numerossa kokeillut Lavardin IT-integroitu ja Lecountoure Stabile 160 -lattiakaiutinpäri. Levysoitin ja äänivarsi olivat sentään peräisin kanaalin toiselta puolelta: Avid Acutus ja SME V. Varren nokassa

killui japanilaisvalmistaja Transfigurationin Orpheus. Hinnaltaan em. setti on noin kolmen kymppitonin luokkaa.

Ja soihan se. Itse asiassa oikein mallikkaasti ja fokusoidusti, joskaan ei liioitellun teräväpiirtoisesti. Paikalla vieraillut vinyylivirtuoosi Jari Råback kertoi journalistille Avidin laakerointisysteemin syvimmästä olemuksesta, jolla taisi toden totta olla sormensa pelissä, vaikka ei kait ole syytä vähätellä ranskalaisteknologian osuutta kokonaisuuden laadukkuudessa. Journalistin tuoreet kokemukset Lavardinista ja Lecountourestä tulivat kyllä todennettua tamperelaisen uusintakierroksen myötä.

Mutta vielä oli matkamiehellä yksi majatalo käymättä. Päivän jo käännettyä hämärän puolelle hän suuntasi kulkuneuvonsa keulan kohti Kangasalan pitäjän Suoraman kylää, jossa hifi-tohtori Kuismasen klinikka tarjoaa palvelujaan raskaaseen hifiin hurahtaneille.

Jokin aika sitten TV:stäkin tutuksi tullut Kari Kuismainen toivotti kulkijan tervetulleeksi, vaikka tupa oli jo ennestään täynnä väkeä. Ja ➡

high endiä. Reference-sarjan Audio Researchia, Conrad-Johnsonia, Avalon -kaiuttimia, Trapa-rentin hinnakkainta kaapelistoa, SME:n ja Orac-len lippulaiva-levysoittimia ja hyllymetreittäin äänitteitä.

Kuismasen mukaan Kuningaskuluttaja-oh-jelmassa esitetty ja sittemmin YouTube -sivus-tolla omaa elämänsä klippeinä elävä juttu poiki kyllä tunnettuutta, mutta ei erityisemmin kauppvoja. Ehkä julkisuus tipahti hieman huo-noon saumaan, nk. taantuman hillitessä harras-tajien hurjimpia hankintahaluja.

Aivan ilmeisesti klinikalla oli aiemmin päi-vällä käynyt musiikin meluisampaa laitaa kul-kevia kuningaskuluttajia, sillä tohtori keskeytti jopa Miles Davisin soiton, joskin myöhempien aikojen sähköisen sellaisen, "älämölönä" ja lait-toi levykelkkaan Rajatonta. Hyvinhän se Avalon soi parven isoimman, Eidolonin tarjoilemana. Jopa niin hyvin, että takarivistä kuului kaino kysymys soivan systeemin kokonaishinnasta. Vastaus tuli suht nopean päässä laskun jälkeen kauppiaan tyynen rauhallisena toteamuksena: "Siinähan se pyörii 250 000 euron tietämissä".

Vielä varttitunnin hiljentyminen Hugh Ma-sakelan Stimelan ääressä, ja päivä oli pulkassa. Ilmassa alkoi olla jo high endin yliannoksen makua, kun journalisti ajeli taalankuvat silmis-sään takaisin kaupungin rientoihin.

Lappia kyydissä

Uusi aamu, vanhat kujeet. Sekä kohteella että kulkijalla. Onhan nimittäin niin, että jos tässä maassa haluaa päästä kuulemaan jumalatto-man kokoisia ja järjettömän hintaisia kaiuttimia, joita ei näissä maisemissa ennen ole koettu, pitää piipahtaa Hämeenlinnassa, Tapani Lapin omakotitalon päätyhuoneessa, TL-Audiossa.

Sinne se on journalistikin juuttunut monesti aiemmin. Duntech Sovereign, Dunlavy 6, Mar-tin Logan Monolith, Wilson Maxx, Audio Physic Kronos, Acapella Campanile ja Triolon.... kaikki on kuultu ja melkein kaikkia julkisesti kommentoitu erinäisten lehtien sivuilla.

Lapin mielestä "miesten kaiuttimet" ovat vähintään pari metriä korkeita. Sellaisia hänen mukaansa tarvitaan, kun tavoitteena on saa-vuttaa "iso ja livemäinen ääni". Korkeutta saisi olla mielellään enemmänkin kuin nuo 2 metriä, mutta kun kuuntelutilan katto tulee vastaan 2,5 metrin kohdalla, on nöyryyttävä ja tyydyttävä "aravaversioihin".

Näin kävi myös Lapin uusimpien jättikaiu-tinten kanssa. Kun SoundLabin sähköstaatti-malliston isoin, Majestic 945 ei mahtunut katon alle, piti tyytyä toiseksi mittavimpaan. No, Ma-jestic 845 on kookas kaiutin sekin. Korkeutta on 235 cm ja leveyttä liki metri. "Miesten mitat" täytyvät kevyesti, myös painon suhteen. Sitä löytyy noin 90kg kaiutinta kohden.

SoundLabin perinteiseen tapaan, myös Majesticin säteilevä pinta muodostuu suora-kaiteen muotoisista "palasista", joiden koko pienenee alhaalta ylöspäin mentäessä. Kaiut-timen sivuprofiili on loivasti kaareva, millä py-ritään välttämään äärimmäistä suuntaavuutta ylemmillä taajuuksilla. Säteilevän pinnan kook-si valmistaja kertoo 2973 neliötuumaa, mikä on sen verran paljon, että kaiuttimen alaraja-taajuudeksi luvattu 25 hertsiä vaikuttaa varsin uskottavalta.

Majestic 845:n tehonkestoksi mainitaan täy-det 600 wattia ja herkkyudeksi 88 dB/W. Aivan kepoisella vahvaimella kaiutinta ei siis ajella. Valmistajan suositus minimitehoksi onkin sata wattia.

SoundLab-järkäleen takana sijaitsevan elektroniikkaosion kannessa on neljä säädin-tä, joilla haarukoidaan basson, keskialueen ja diskantin tasoa sekä biasjännitteen määrää. Viimeksi mainittu säätö on Lapin mukaan koh-dillaan, kun pudottaa voltteja vähän kipinäinti-kynnyksen alapuolelle.

Majestic 845:n hinta on sen valmistusmaas-sa noin 28 000 taalaa parilta. Eli vajaa neljäsosa Lapin edellisten kaiutinten, Acapella Triolon Excaliburien hinnasta. Melkoinen downgrade, joskin osin vain väliaikainen, sillä Tapsa kaavai-lee, aivan tosissaan, toisen samanmoisen kaiu-tinparin hankkimista nykyisen rinnalle. Kaivaa vielä netistä kuvankin moisesta asetelmasta.

Eheyttä ja energiaa

Asiaan, ei tänne speksejä tai hintoja listaamaan ole tultu, tuumaa journalisti, ja isäntä laittaa le-vyä soimaan. Pakollinen "Duke", George Duken fuusiainen jazz Burmester 069:n pesään, saman valmistajan 911-päätteet kuumiksi ja hana auki. Jaahas, kouraiseepa alhaalta. Ettei olisi subbari, Velodyne 1812, mukana menossa. Oli se.

Lappi kytkee suputtimen pois hönkimästä, mutta bassot ulottuvat silti subtaajuuksille. Ei hassumpaa, vaikka musa onkin kamalaa. Pot-kua ei taida kuitenkaan irrota aivan samassa mittakaavassa kuin puhelinkioskin kokoisista dynaamisista, mutta aivan riittävästi kylläkin.

Duke ulos ja Dave Brubeck sisään. Noh niin. Vuonna 1959 taltioitu live sen todistaa: tarvitta-essa SoundLab taikoo hyvinkin realistisen soin-tivärien kirjon. Joe Morellon piiskaama pellistö omaa juuri oikeassa suhteessa messinkä ja ka-pulaa, Paul Desmondin alttofonissa on hänelle tunnusomaista laulavuutta.

Äänitysajankohdalle ominainen stereoajat-telukin välittyy ongelmitta. Rummut soivat yhtenä luontevana pakettina, eivät koko kan-nalle panoroituna leveilynä. Kaikenkuolettavaa kompressointiakaan ei esiinny musiikillista me-hevyttä minimoimassa. Hyvä meininki.

Journalistin salkustaan kaivama Rick Peck-

Burmester 069: hihnaveto, lataus päältä ja erillinen virtalähde

High end kaapelien kermää. Kimber Select KS-3033.

Avaloneja kaikkiin lähtöihin. Hintahaarukka 2 500–45 000 euroa.

ham saa sähköstaatti-osastolta voltteja pin-taansa. Stratocaster rävéhtää, ja bassokuviot möyrivät täyteläisinä. Näennäisen suoraviivai-sen, energisen paahteen nyanssit ovat kuin tarjottimella tutkittavina, mutta soinnissa on ripaus ylimääräistä kovuutta.

Kurkistus kaiuttimen säätöihin paljastaa, että Lappi on ruuvannut keskialueen tappiin. Muutama desibeli pois, ja sävyt silottuvat so-pusuhtaisiksi, vaikka samalla rokahtavan jazzin särmä loiveneekin. Ehkä vähempikin vaimen-us olisi riittänyt, mutta kun herra SoundLab on päätenyt kolmen desibelin porrastukseen, ei voi auttaa.

"Kuluttaja on kuningas", tuumaa hifitohtori Kari Kuusmanen ja poimii hoviväen kuultavaksi vinyyliä.

Raskasta McIntosh-kalustoa. Viisarit väpättämään.

Tarkkaamoiden hämärästä high endin päivänpaisteeseen: Genelec 1039B ja massiivisuuden syvin olemus.

Hea sointibalanssi sietää hyvin pienen piristykseen. Ainakin siinä tilassa ja niillä oheisvermeillä, jotka Lapilla oli tutkimusmatkailijalle tarjota.

Sama koski myös ECM-tyyppistä jazzia, jota asiantuntemattomissa piireissä myös kaunotelyydeksi kehuaan. Bobo Stensonin pianotrioon uusin, Cantando, vangitsi kuulijansa sohvalle silkalla sielukkuudellaan. Eikä auvoiseen olotilaan tarvittu edes kummoistakaan kuunteluvoimakkuutta. Flyygelin lyömäsoitinsukuisuus

Keskialueen nollaus sopii myös klassisen musiikin nautittavuuden takeeksi. Ääni vetäytyy näin enemmän kaiutinlinjan taakse, ja äänitteiden mahdollisesti sisältämä illuusio kolmannesta ulottuvuudesta vahvistuu. Ainakin Shostakovitshin elokuvamusiikin orkesteritulkinnat asettuivat ehjäksi kokonaisuudeksi keskialuetta korostamatta. Majestic 845 pääsi näin demonstroimaan äänikuvansa yhtenäisyyttä.

Vaikka kuunteluiden aikana paikoin tulikin mieleen, että kuunteluetäisyyttä olisi voinut olla enemmänkin, toistosta pystyi aistimaan jakosuotimettomuuden siunauksellisuuden. Äänikuva oli vakaa kuin muuri, ja asiat naulautuivat paikoilleen kuin nakutetut. Ei epäjatkuvuutta, ei vaihevirhemäistä yliavaruutta, vain iso ja jäsentynyt kuva edessä soivasta musiikista. Bueno.

Vielä pätkä James Carterin bassosaksofonin törinää. Ja kyllä: tähän yhteyteen sopi paremmin middle-säätimen asento +3. Chasing The Gypsy -levyn rehevä, mutta luonnollisen rou-

Vinylistien intohimon kohteet, Oracle Delphi 5, Avid Acutus, Clearaudio Innovation ja Pro-Ject X-tension.

välittyi vasaroiden putoillessa kielille ajallaan, sointujen harmoniat toistuivat luontevissa suhteissaan ja kosketuksen hienoimmatkin vivahteet valottuivat vaivattomasti.

Trendi tarttuu

Olipa viikonloppu, tuumasi journalisti, kun etelään päin matkasi ja summasi päässään kokeamaansa. Raskaamman hifin trendit tulivat ainakin selviksi. Tampereen messuilla tuli nimittäin törmättyä itäsuomalaiseen kauppiaskaksikoon, joka kertoi innostuneina omasta, vastaavasta messutapahtumastaan. Pienemmän mitataavan hifikarkelot ovat siis lisääntymässä ja täyttämässä maan.

Ei liene myöskään epäselvyyttä siitä, että vinyyli on tullut takaisin. Kaikilla rintamilla,

Jazzia ja keramiikkaa

Alun toistakymmentä vuotta laadukkaita kaiuttimia Ruotsin Göteborgissa valmistanut Marten henkilöityy vahvasti koko malliston suunnitteleeseen Leif Mårten Olofssoniin, joka käväisi esittelemässä Tampereen High End tapahtumassa tuotelinjansa toiseksi kalleinta, maailmalla mainetta niittänyttä Coltranea.

Hifimaailma istui hetkeksi alas Olofssonin kanssa ja sai vastauksen muun muassa siihen, miksi Marten käyttää kaiutintensa sisäisenä johdotuksena Jorma Cablesin kaapeleita.

Martenin kaiutinperhe koostuu kolmesta sarjasta, joista kaksi on suunnattu selkeästi high end -sektorille. Heritage-sarja koostuu legendaaristen jazzmuusikkojen nimiä kantavista tuotteista. Miles, Bird, Duke, Ellington... Monk ja Mingus ovat jo poistuneet sortimentista, mutta Martenin lippulaivasto seilaa Coltrane -otsikon alla. Kaikki em. soittoniekat-han ovat viime vuosisadan puolivälin tienoilla jazzin kehitykseen keskeisesti vaikuttaneita muusikkopersonia. Leif Mårten Olofssonin ehdottomia suosikkejako?

"Näinkin voisi sanoa", myhäilee Olofsson ja paljastaa olevansa jonkinasteinen jazzdiggari, vaikka ei jaksakaan kuunnella aivan vapaa-muotoisinta jazzia. John Coltranen myöhempien aikojen Love Supreme ei kuulemma aivan putoa, ei siitäkään huolimatta, että Marten-malliston huippumalli, 245 000 euron hintainen muuten, on nimetty Supremeksi.

Martenin malliston edullisemmasta päästä löytyy se sarjoista kolmas, Form, joka sisältää lattiakaiuttimen ohessa myös keskikaiuttimen ja subbarin. Edullisuus on kuitenkin suhteellinen käsite, sillä Form-sarjalaiset kustantavat useampia tuhatlappusia. Leif Mårten ei näe järkeväksi ryhtyä halvempiin hintaluokkiin. Ei vaikka haastatteli on jo ehtinyt keksiä halpis-Martenille nimenkin: Basie.

"Hyvä nimi, laitetaan korvan taakse, mutta ei meillä ole mitään mahdollisuuksia alkaa kilpailla alle tuhannen euron sarjassa, missä B&W:t ja muut isot valmistamot jylläävät. Niillä elementti- ja komponenttivalinnoilla, jotka koemme Marten-kaiuttimille olennaisiksi, pysyttelemme vastedeskin tietyn hintatason yläpuolella. Siellä kun kilpailua esiintyy ihan riittävästi", Olofsson hymähtää ja taitaa viitata USA:n markkinoille, jossa Marten on kyllä saanut jo jalansijaa ja positiivista huomiota, mutta kovan työn kautta. Aasiassa asiat ovat kuulemma edenneet paremmin.

Niinpä. Keraamisten Accuton-elementtien ja huippuluokan jakosuodinkomponenttien käytöllä on hintansa. Kuten myös tinkimättömällä kotelorakenteella. Kalleimpien mallien, Coltrane-sarjalaisten timantista prosessoitu diskanttikalottikaan ei taida olla aivan hyllytavaraa.

Kaiuttimiensa sisäisenä kaapelointina Marten luottaa suomalaissyntyisen Jorma Kosken tietotaitoon. Äänenlaadullisista syistä?

"Nimenomaan. Kaikenlaista on tullut kehiteltä, mutta Jorma Cables on taannut parhaan lopputuloksen. Olemme havainneet, että jos ja kun on tarkoitus pyrkiä mahdollisimman autenttiseen soundiin, Jormat ovat omaa luokkaansa. Kaapelit "katoavat" jää vain musiikki", vakuuttaa Olofsson. Herrasmiehenä hän luonnehtii Tampereen demoissa käytettyä Kimberin kaapelointia "oikein hyväksi" ja tapaamaansa Ray Kimberiä mukavaksi tyyppiksi, mutta kaikesta aistii, että Jormat olisivat olleet mieluisemmat.

Referenssit ruotuun

OK. Entäpä musiikki? Millaista materiaalia Martenilla käytetään referenssinä kaiuttimia kehitellessä. Jazzia?

"Sitäkin. Mutta myös muuta. Lauluäänät ja piano ovat hyvää testimateriaalia. Varsinkin piano, sillä sen moitteeton toistuminen tarjoaa eniten haastetta. Kun piano toistuu realistisesti, asiat eivät voi olla aivan pielessä.

Siis kun mukana on sekä iskevyyttä että soljuvuutta, ollaan oikeilla jäljillä", Leif luonnehtii Martenin luomisprosessin syntyä syviä ja uskoohan sen haastatteli, joka on leipätoikseen harjoittanut jonkin verran tuon haastavan soittokoneen äänitystointa.

Kun juttu kääntyy elektroniikkaan, Mr. Marten haluaa korostaa, että hänen hahmottelemansa kaiuttimet istuvat monenlaisiin laiteympäristöihin. Tästä varmistutaan jo suunnitteluvaiheessa, jolloin kaiuttimet istutetaan niin transistorien kuin putkienkin kumppaneiksi.

"Alkuperäinen Coltrane oli hiukan hankala kuorma vahvistimille, mutta uudemmat versiot sallivat vaikka kymmenwattisen SET-putkivahvaimen käytön, joskin tietysti äänenpainearauksin", mies vakuuttaa ja listaa joukon vahvistimia, joita hän käyttää kehittelytyönsään. Bladelius, EAR, Accuphase, Einstein...

Leifin mielestä on tärkeää, että Marten-kaiuttimet omaavat samantyyppisen soinnin läpi koko malliston. Myös tulevat tuotteet, joista hän mainitsee perus-Coltranen ja Supremen väliin suunnitellun passiivisen mallin ja Heritage-sarjan Milesin ja Birdin välistä aukkoa täyttämään tarkoitettuna kaiuttimen. Nämä uutuuudet julkistetaan vielä kuluvan vuoden aikana.

Tuosta Marten-kaiutinten soinnillisesta yhteneväisyydestä ei syntyne kummempaa eripuraa. Puhtaasti, kirkkaasti ja ilmeisesti ovat soineet ainakin kaikki ne mallit, joita haastatteli on onnistunut kuulemaan. Mutta tiedustellaanpa kaiutinsuunnittelijalta vielä sitäkin, mitkä kilpailijoiden tuotteista ansaitsevat erityismaininnan. Vastaus tulee varsin lyhyen mietintätauon jälkeen enempiä ponnistamatta.

"Wilson Audion kaiuttimissa on paljon hyvää, esimerkiksi dynamiikka, vaikka kokonaisuutena ne eivät olekaan aivan makuuni", pudottelee Olofsson ja heittää kohteliaisuuden suomalaiselle valmistajalle. Hänen mielestään Amphionin kaiuttimissa on samantyyppinen balanssi kuin Marteneissakin.

Myös Gradient saa osakseen Leifin kiitokset, vaikka hän myöntääkin auliisti, että Jorma Salmen ja kumppanien luomukset edustavat aivan toista maailmaa kuin Marten ja Amphion. Erikoiset tekniset ratkaisut ja rohkea muotoilu ovat ne seikat, joita kaiutinsuunnittelija/valmistaja lahden takaa arvostaa Gradientin tuotannossa.

kirppareilta kaapatuista halpiksista järeisiin ja hintaviin pyöritin/varsi/rasia-järjestelmiin asti. Ei ole myöskään aivan tavatonta, että käsistään kätevä tekee levysoittimen itse. Keväisessä Hifi-harrastajat ry:n DIY-hifi tapahtumassa noita itse tehtyjä oli esillä useampiakin.

Itse asiassa vinyylihurmassa alkaa näkyä jo ylilyönnin merkkejä. Hurjimmat divarikoluajien visiot liikkuvat cd-formaatin hautaamisen as-

teella. Ja mikäs siinä, onhan mustassa kullassa taikaa, vaikka lieenee hiukka utopistista olettaa, että vinyylilevyjen kaiverruksesta ja prässäyksestä tulisi marginaali-ilmiötä kummempi tuotantotapa. Cd-levyn taitaa tappaa joku aivan muu formaatti.

Lapin Tapsa, joka kutsuu itseään leikkisästi "vanhan liiton jääräksi" ei juuri päivän trendeistä piittaa, vaikka yhdessä suhteessa hän

myötäileekin high endille pikkusormensa antaneiden tyyppillistä käyttäytymismallia: laitteet vaihtuvat tiuhaan.

Vaan arvatkaapa mitä teki journalisti kun rantautui kotioloihinsa kuoppa täynnä hifin raskautta. Hän kaivoi hyllystä viisikymmenluokuisen jazzäänitte, asetti sen levylautaselle ja antoi neulan kyntää mustaa uraa. Ja sen artistin nimi oli John Coltrane.